TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO JOPPI

Manoscritto n. J_MSS_0168

I manoscritti che compongono compongono il fondo, assieme alle migliaia di testi a stampa - compresi rari incunaboli e cinquecentine - il Fondo Joppi, sono quasi esclusivamente di interesse friulano. La raccolta si è formata nell'arco di una sessantina di anni grazie alle ricerche di Vincenzo ed Antonio Joppi.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine - Inventario dei manoscritti del Fondo Joppi
https://www.techeudine.it/fondo-joppi
https://www.sbhu.it/

Mss: Miracula b. Bertrandi

168

Joppi ex libris et MSS.

168. - *Vita et miracula B. Bertrandi Path. Aquil.s* — Operetta attribuit
Giovanni de Conchis di Tolosa cano. di Udine e Cappellano Patriar
[Cfr. « Acta Sanctorum » Giugno Tomo I. pag. 778]. È divisa in
Capi, di cui i primi due riguardano la *Vita* e gli altri sei i *Mira*
avvenuti dal 1352 al 1480. Questo ms. contiene i soli *Miracula* tutt
seguito senza la distinzione in Capi : le parti mancanti trascrisse lo Jo
Ant. togliendole dai Bollandisti citati.

Cod. in-8.° picc. rileg. in cartone : scrittura della fine del sec. XVII di mano ign
con marginali di V. Joppi.

Bi
be
(15
tiz
qu
sc

174. - *E*
ur

Vita et miracula B. Bertrandi Pathe Aquil.s

attribuita a Giovanni (de Conchis) di Tolosa Canonico di U[...] ...blicati dai [...] pag 778.]

[...] cui i primi [...] Miracula

[...] ai primi di Agosto [...]1352

[...] 1352

[...]mbre 1352

[...]no 1353.

[...] - 1480.

[...]a tutti di

1638

Zuanbarbarigo PV bando perpetuo et Miracolo 100 prigione

Adriana Cosso rapita violentemente da Cadeipea di Girbatta rebatti due 600

Vita Capi I e II capi

Miracoli Carte 6 Capi lesea

Vita Carte 2 Mura

1352 14 XIIe - 1353

Cap VIII ultimo

Miracoli 1355, 1408. - 20 - 8

Cap III miracoli 1352 fin Agosto

Cap 4 Miracoli 1352 agosto

Cap 5 Miracoli 7bre

Cap 6 8bre 9bre

Cap 7 Decembre 1353 anno

(Joppi ex libris A. MSS.)

168. - *Vita et miracula B. Bertrandi Path. Aquil.s* — Operetta attribuita a *Giovanni de Conchis* di Tolosa cano. di Udine e Cappellano Patriarcale. [Cfr. « Acta Sanctorum » Giugno Tomo I. pag. 778]. È divisa in otto Capi, di cui i primi due riguardano la *Vita* e gli altri sei i *Miracula* avvenuti dal 1352 al 1480. Questo ms. contiene i soli *Miracula* tutti di seguito senza la distinzione in Capi: le parti mancanti trascrisse lo Joppi Ant. togliendole dai Bollandisti citati.

Cfr. il Cod. Cernazai nella Bibl. del Seminario di Udine.

Cod. in-8.° picc. rileg. in cartone: scrittura della fine del sec. XVII di mano ignota, con marginali di V. Joppi.

Vita et miracula B. Bertrandi Patr. Aquil.s

...ibuita a ...

...ne e capp...

...llandisti ne...

L'opera è d'...

riguardan...

Capo III Miracoli ...

" IV di

" V di

" VI di

" VII di

" VIII di

Il presente ...

seguito senza ...

Bertolini Dario, Iul. Concordia e la necropoli Cristiana recentemente scoperta. Portogruaro, Marzo 1877.

Scavi ... Notizie degli scavi di antichità operati nel 1878.

Bullettino dell'Istituto di corrispondenza archeologica N IV. aprile 1873

Prospetto dell'area del B. Bertrando nell'Bollandisti Acta SS Junii T I p 778

Vita e Miracula Cap I. Num. 5 pag 787

V. Acta SS Junii Cap VIII N 56 p 800

Joppi ex libris et MSS.

168. - *Vita et miracula B. Bertrandi Path. Aquil.s* — Operetta attribuit *Giovanni de Conchis* di Tolosa cano. di Udine e Cappellano Patriar [Cfr. « Acta Sanctorum » Giugno Tomo I. pag. 778]. È divisa in Capi, di cui i primi due riguardano la *Vita* e gli altri sei i *Mira* avvenuti dal 1352 al 1480. Questo ms. contiene i soli *Miracula* tutt seguito senza la distinzione in Capi : le parti mancanti trascrisse lo Jo Ant. togliendole dai Bollandisti citati.

Cod. in-8° picc. rileg. in cartone: scrittura della fine del sec. XVII di mano ign con marginali di V. Joppi.

Bi be (1 tiz qu sc

174. - E ur

Vita et miracula B. Bertrandi Patr. Aquil.

attribuita a Giovanni (de Conchis) di Tolosa Canonico di Udine e ... Patr. ... ... pubblicati dai Bollan... ...778.]

L'op... ... primi due ri... ...racula.

Capo III ... ...ini di Agosto

" IV

" V

" VI ... 1352

" VII ... 3.

" VIII ... 80.

Il p... ...tti di

segui...

Bertolini Dario, Iul. Concordia e la necropoli Cristiana recentemente scoperta.
Portogruaro, Marzo 1877.

Periodico – Notizie degli scavi di antichità operati nel 1878.

Bullettino dell'Istituto di corrispondenza archeologica N IV. aprile 1873

Prospetto dell'arca del B. Bertrando nell'Bollandisti
Acta SS Junii T I p 778

Vita e Miracula Cap I. Num. 5 pag 787

V. Acta SS Junii Cap VIII N 56 p 800

Joppi ex libris et MSS.

168. - *Vita et miracula B.*
Giovanni de Conchis d
[Cfr. « Acta Sanctoru
Capi, di cui i primi
avvenuti dal 1352 al
seguito senza la distir
Ant. togliendole dai F

Cod. in-8.° picc. rileg. i
con marginali di V. Joppi

Bertolini Dario; Iul. Concordia e la necropoli cristiana recentemente scoperta. Portogruaro, Marzo 1877.

Periodico - Notizie degli scavi di antichità operati nel 1878.

Bullettino dell'Istituto di corrispondenza archeologica N IV. aprile 1873

Prospetto dell'area del B.° Bertrando nell'Bollandisti. Acta SS Junii T I p 778

Vita e Miracula Cap 1. Num° 5 pag 787

V. Acta SS Junii Cap VIII N 56 p 800

Bı
beı
(15
tiz
qu

scı

74. - E
uı

Vita et miracula B.i Bertrandi Patr.e Aquil.s

attribuita a Giovanni (de Conchis) di Tolosa canonico di Udine e cappellano Patr.le, furono pubblicati dai Bollandisti nel Tomo I del mese di Giugno pag 778.]

L'opera è distinta in otto Capi - di cui i primi Due riguardano la Vita e li altri sei i Miracula

Capo III Miracula da 6 Giugno 1352 fino ai primi di Agosto

" IV d.i durante il mese di Agosto 1352

" V d.i nel mese di Settembre 1352

" VI d.i nei mesi di Ottobre e Novembre 1352

" VII d.i nel mese di Xbre 1352 e seg. anno 1353.

" VIII d.i negli anni 1355-1408-1420-1480.

Il presente MS.to contiene i soli Miracula tutti di seguito senza la distinzione in Capi.

168.

[illegible]

168.

Codice del Sec XVII - alle mancanze
si supplì coi Bollandisti 8 Giugno.

Miracula Beati Bertrandi
Patriarche Aquileiensis

In nomine Patris, Filii et Spiritus Sancti Amen.

Hec sunt miracula beati Bertrandi, Reverendissimi olim Patriarche Aquilejensis, nota et manifesta per infrascriptos idoneos testes, et vera fide dignos, cum debito iuramento, coram Reverendissimis Patribus Dominis Episcopis Concordiensi et Emoniensi; nec non coram Venerabilibus Dominis Abbatibus S. Prosperi, Reverendissimi in Christo Patris ac Domini Nicolai, Dei gratia Sancte sedis Aquilejensis dignissimi Patriarche, in spiritualibus Vicario generali, et Sextensi, ac Mosacensi; nec non Mosacensi Abbatibus; et Domino Fratre Joanne Custode conventus Fratrum Minorum Fori-Julij; et providis viris Dominis Canonicis ~~Vicedecano~~ Raimundo Vicedecano Maioris Ecclesie Sancte Marie de Utino, Meliorandia, et Viviano, Magistro

Petro Joannetto

Petro Franvetto, et aliis multis Canonicis
dicte Ecclesie, et Magistro Bartholomeo
Rectore scholarum Utini et aliis multis no-
bilibus, et notabilibus viris, summa
fide dignis, quorum nomina hic scribere
prolixum esset.

In nomine Domini. Amen. An-
1352 no Nativitatis eiusdem 1352 Indictione
V die 6 mensis Junii: Dominica ux-
or Francisci, que moratur in Utino,
posuit super sepolturam Beati
Berdrandi imaginem unam cere-
am, que ex devotione, et ex voto
facta curata et sanata a maxima
infirmitate, scilicet a gutta, que
sibi duravit per quatuor menses
et ultra, taliter quod ipsa non
poterat se movere, nisi cum maxi-
ma difficultate et iuvamine.

Item predictis

Item predictis millesimo Indictione, et
loco. die septimo mensis Jun[illegible]: Lucia
filia dne Clare de Utino posuit
super sepulturam Rdi. corporis Beati
Bertrandi manum unam ceream, que
pro maxima infirmitate, quam habuit
in digito s[illegible] in indice in sinistra manu,
qua [illegible] sibi duravit bene
per menses tres, et ultra taliter, quod
ipsa credebat digitum ipsum infalli-
biliter amittere: Unde Lucia ipsa
personaliter accessit ad sepulturam
Beatissimi corporis antedicti, et
manum ipsam posuit sup capsam
corporis ipsius, dicens, et vovens,
quod si sanaretur ab huiusmodi manus
sive digiti infirmitate, [illegible] eandem
ceream manum offerret, quo voto
sic facto post tres dies per Dei
gratiam ipsiusque Beatissimi corporis
merita, et [illegible] pro devotione
quam habuit ad dictum corpus
a dicto malo curata est, et restituta
pristine sanitati.

3. Anno Dni Millmo trecentesimo quin=
quagesimo secundo: Indne quinta
die octavo mensis Iulij Vitalis
de Vasconia nunc Utini Commorans,
cui in die Sanctorum Hermacore, et
Fortunati supervenit tantus, et tam
gravis dolor capitis, et corporis,
quod ex dicto dolore indubitanter
mori credebat per diemque totam,
ac noctem mori totaliter dubitavit,
posuit sup sepulturam Beatissimi
Corporis Dni Bertrandi duo cortin
cerea, cumque fuit humiliter Patrem
deprecatus, ut ipsum ab huiusmodi
dolore redderet liberatum, unde
per Dei gram, et ipsius Beati
Corporis merita ex maxima devo=
tione, quam habuit, et habet ad
ipsum Corpus, statim a dicto dolore
curatus remansit.

Pred.

4. Praedictis Millmo: Ind:ne et loco, die
vero duodecimo mensis Iulij Veronica
uxor Ioannis Sclaui a maxima
infirmitate gratia, qua sibi duravit
bene per quinque menses, et ultra
cum magnis doloribus, et anxieta=
tibus ex ~~spirituali~~ speciali devotione, et
voto gestis ad dictum Corpus, curata
est, et lata, et posita per eam una
Tibia cum cruce, et pede de cera
facto voto.

5 Eisdem millmo: Ind:ne et loco, die vero
quintodecimo mensis Iulij: Clara
filia Omniboni de Strasoldo, quae
patiebatur maximos dolores capitis,
et corporis, posuit sup. sepulturam eiusdem

Beatissimi Unum Cinctorium Cere,
et facto voto cum maxima devotione
curata est, et sanata ab huiusmodi
doloribus Capitis, et corporis eam
sic graviter vexantibus.

Millmo Ind.ne et Loco presentis, die vero
vigesimonono mensis Iulij: Domina
Agnensa filia q. Pedranij de Civitate
et uxor quon Nicolai de Usino Constitu=
ta in pntia Ven. Virorum Dnorum fris Alberti
Abbatis Monasterij S.ti Prosperi de Regio
Rmi. in Xpo Pris, et Dni Nicolai
Dei gra Patlia Aquilegen in spualibus
Vic.i gnalis, et Dnorum Cecorum Concordien
et Canonen ac Abbatis Sexti necnon
Dnorum Guidonis Prepositi Concordien
Mathei Canonici Aquilegien et Rajmundi
Canonici et Vicedecani Utinen
Fris

fris Cor. de Montefirano Custodis
frum minorum de Cerno. fris Mathei
Subprioris, et fris Antonii ordinis
predicatorum de Corno, et multorum aliorum
Ecclesiasticorum secularium, et Religiosorum
ordinum supradictorum. et astante ibidem
copiosa multitudine utriusque sexus
populi delato sibi Iuramento per omnium
tem, Albertum Vicarium antedictum
suo sacramento dixit, et testificata
est, quod cum fuisset informa iam
sunt quatuor anni. et plurimum
debilitata ac inutilis de persona
et specialiter in tribus locis dicte
sue persone videlicet in pede sinistro, et in
digito police manus dextere, et in
Costa, seu flanco lateris sinistri, in
tantum. quod nullatenus poterat
stare in pedibus, nec de predicto
digito se iuvare, neque ipsum extendere
digitum, neque poterat iacere
nisi suppina propter infirmitatem.
et debilitatem dicte Coste, seu
flanchi, dum ipsa dna fuisset se

portari, quia per se ipsam non
poterat de domo retro ecclesiam
S.tae Mariae de Liberno sub quodam
porticu, qui est [illegible] D.ni
Melioranti, et inde transiret duobus
monachis ad officium Campanae
deputatis dictae ecclesiae, dicta
D.na dixit etiam, non possem ego
gratiam aliquam habere, aut aliquid
ab ipso D. Bernardo olim Abbate
Aquilegien., in quo habebam habeo
devotionem, qui resp.t Bone D.na
crede, quod vos Truffamini, et capit ridere
qua D.na respondit ad sancta Dei
evangelia non truffor, imo maximam
devotionem, et affectionem habeo
in Xpo, et statim dictus monachus
extraxit de capsa sua petiolam
modicam diploidis de sindone
rubea, quam dictus Abbas tempore
mortis suae tenebat in dorso,
et fricavit cum illa coxam dictae
D.nae, ipsa ea parte, et latere, in qua

patiebatur

patiebatur, et recessit, et paulo post dicta tua cepit ponere ped. in
quem ponere non potuerat bene p annum, et ultra et liberata fuit de infirmitate. quam patiebatur in Cossa p.ta quia in Cossa p.dicta habebat quoddam os
sublevatum extenius, propter quod se [illegible], quod fuit statim, et est totaliter explanatum. et dixit q post p.dca per aliquos dies presbiter Zannettus canon.
dicto ecclesia praedicta dicta tua modicum dicta diploidis, cum qua fricauit sibi digitum in quo patiebatur, et statim cepit extendere digitum, quem extendere non potuerat per unum annum, et ultra.

Act. Millmo Indne. Die, et loco predictis. Dna Stela filia q. ... qui fuit de Vicentia Uxor Ioannis de Cramarijs de Verona suo sacramento testificata est, etc. q cum teneret quandam puelam q. est modo quatuor mensium vel circa nomine Iulianam et haberet modicum lactis ad nutrien ipsam, ipsa nunc forte est unus mensis vel circa. Deo, et beatae Virgini Mariae, et Beato q. Dno Bertrando Patriarchae, q. si daret sibi lac ad sufficientiam pro nutrimento dictae puelae, quod offeret eidem unam mamillam Cerae ponderis mediae librae, et statim Eternae et habet lac ad sufficientiam et ad votum suum.

Anno Dni millmo trecentesimo

quinquag.mo 2do.

quinquagesimo secundo: Ind^ne quinta die secundo mensis Augusti: Brida Candelaria posuit sup. sepulturam Beatissimi Corporis Dni Patriarche Bertrandi duo cintona cere, et eo maxima devotione, ac spe, quas gessit ad dictum Corpus a gravissima infirmitate, qua detinebatur et decombata erat per decem annos, et ultra, curata et sanata est.

Eisdem millmo, ind^ne et loco, die octavo mensis Augusti Gisleta filia Nicoltij de Colloreto, qua nunc moratur in Utino posuit sup. capsam,

Millmo: Ind.ne et loco predictis, ac die eo
scripto. Jouina de Fagania ...
Aquileien. venit ad sepulturam Bti
Bertrandi, et posuit ad partem superiorem
Capsae unum doplerium, et aliud
ad partem inferiorem, et ex voto quod
fecit, dixit totaliter esse sanatam
a maxima infirmitate, quam habuit
in oculo dextro, item sic dixit
quod per dies multos stetit, quod
nihil in toto mundo videbat cum
oculo, immo medici dimiserunt
eam credendo amisisse oculum
et per gratiam Dei totaliter sanata est,
dicta infirmitas duravit sibi
per tres men..., et ultra, ista sunt
dicta in praesentia Dni Nicolai
plebani in ... , et Dni
Laurentij de ..., et Resutij
nepotis Dni Meliorance, et Ioannis
de Cramarijs.

Anno

Anno: Ind.ne et loco sup.ris die vero
decimo mensis Augusti: Margaritta
filia quon. Pagani de Cornobato posuit
sup. sepulturam P.fati unam imaginem
ceream, et ex maxima devotione,
quam habuit ad beatissimum corpus
Dni Bertrandi Patr.ae, ac spe curata,
et sanata est à maxima infirmitate
qua sibi duravit per annos quatuor
et ultra:

Anno: Ind.ne et loco, quibus supra
proxime, die vero tertiodecimo mensis
Augusti: Dnus Melioranza Cano=
nicus ecclae s.tae Mariae maioris
de Utino: iuratus dixit, quod
bene sex annis elapsis passus fuit
dolorem ventris à parte sinistra,
et q. p. quatuor annos nec cont.a ille
dolor semel [illegible] in mense vexa=
bat eum, sed in quinto anno, qui

omni die habebat ipsum dolorem, et
et sciens, q. dna Agnetussa, quae per
magnum tempus in cossa sinistra
tantam guttam, et dolorem sustinue:
rat, q. ossa ante dislocata erant
extra iuncturam, et quod per tactum
unius petiae Zupae bonae memoriae
dni Bertrandi Patre Aquilegen.
in qua mortuus fuit erat sanata,
et ossa in locum suum reducta, et
dolor, qui fuerat continuus recesserat
habens spem, q. sibi debebat prodesse,
tetigit se cum ipsa petia Zupae in
loco, ubi habebat, et habere consueverat
dolorem iam sunt septem septimanae
vel circa. et dixit q. nunq. postmodum
habuit ipsum dolorem testibus
ut supra in miraculo dominae
Agnetussae.

Attendas.

Millino.

Millmo: Ind.ne loco, et die predictis, cum
dictus D. Melioranza equitaret solus
ad sotatorium cc.a Ubinum p. Braijdam
Dni Pabia sunt anni sex volens transire
p unum Campum equus voluit saltare
procidens se ante, et pars anterior
sele laesit eum in Corpore v.s. in ynguine
ita q medicus, qui curabat eum plus
retractavit ipsum ad mortem, quam
ad vitam, et [illegible] saepe, et saepius,
q nisi permitteret se scindere, quod
nunquam evaderet a dicta infirmitate,
unde Dnus Melioranza dixit non
permittere se ullo modo scindere, sed
potius velle mori, unde dictus Dnus
Melioranza vovit se beato Brando,
quod si ipse impetraret sibi gratiam,
quod sanaretur a dicta infirmitate,
quod diceret ob reverentiam suam
vel facere dici viginti missas:
Unde p Dei gram, et beati Corporis [illegible]
est sanatus, et purgatus ab huiusmodi infir:
mitate.

Eisdem millmo: Indne. et loco, die duodecimo
mensis Januarii: In ecclia Ste. Marie maioris
de Utino: Presentibus testibus Revmo in Xpo
Pre, et Dno, Dno Petro Dei gra Episcopo
Concordien. Reven. uiro D. Ricardo Abbate
Monasterij Rosacen. Aquilegen. dioc.
Ven. uiro D. Guidone preposito Concordien.
Ven. uiro D. Guidone Abbate Monasterij
Mosacen. Ven. uiris Dnis Corado
de la Turre, et Mattheo de Padua cano:
nicis Aquil. Ven. uiro D. Raymundo
Decano, et can. dte. ecclie sancte
Marie in Utino, Ven. uiro D. Viviano
Canonico dte. ecclie Ste. Marie de Utino
Religiosis fribus Simonino de Utino,
et Ioanne de Mantua ordinis frum
minor, Religiosis fribus Mattheo de
Civit. ordinis frum Predicator, et fre
... de Venzono dicti ordinis, et Alijs
... testibus ... copiosa
Religiosar, et ecclesiasticar personar, ac
etiam populi multitudine ... ...

Religiosa

Religiosa, et honesta dna. dna Mabilia
Abbatissa Monasterij maioris de Aquilegia
Constituta coram Ven. uiro d. fratre
Alberto Abbate Monasterij S. Prosperi
de Regio: Rmi. pri. dni Patris, et dni dni
Nicolai Dei gra sancte Sedis Aquileie
Patriarche in spiritualibus Vicario gnali
et sibi per ipsum delato debito sacra=
mento dixit, et testificata est, quod
cum fuisset informa infirmitate febrili
quartana, et dolorem [illegible] passa fuisset iam sunt quatuor
anni elapsi, sicut publicum, et
notorium est in tota Patria fori
Iulij et maxime in Civitate Aquil.
et non potuisset opera aliqua, uel
industria medicorum liberari, expe=
riendo multa medicamenta diversorum
medicorum de diversis locis et Civi=
tatibus semel sibi in nocte [illegible]
de mense augusti proxime preterito
prima die sabbati post festum

Beata Virginis sibi in visione venit [illegible]
Corpus Beati olim bone memorie
Dñi Patris, et tunc cum recitata
esset ipsa votum emisit, q. si virtute
et meritis ipsius ab infirmitatibus
liberaretur huiusmodi ipsa quam
[illegible] possibilitatem, seu
convalescentiam sui corporis, per=
sonaliter visitaret corpus predictum
[illegible], et eidem
afferret duos cereos octo librarum
cere, duas libras olei pro lumi=
nantibus, et faceret dici missas
septem, quo [illegible] statim omnis
infirmitas sibi cessavit, et totaliter
sana remansit.

Millesimo: Ind.ne. [illegible], et loco [illegible]
Andreas de Ragonea [illegible]
iuramento suo dixit q. quatuor

anni

annis stetit [illegible] in Hospitali sanctae Mariae Magdalenae [illegible] vacans continue in dicto [illegible], et contractus non valens ambulare nec [illegible] fecit Deo, et Virgini [illegible] ac Beato Patri Bertrando, q. si [illegible] poneret duos pedes cereos ad sepulturam dicti B. Patris Bertrandi, quo voto emisso surrexit, et coepit ambulare, et ambulat quotidie taliter q. in festo S.tae Mariae de mense Sept. [illegible] visitavit ecclesiam sanctae Mariae de Monte.

Praedictis millmo : Ind.ne et loco, die vero tertiodecimo mensis Augusti: Dum ego Presbiter Joannettus starem in domo mea ad balconum domus meae post prandium venit ad me [illegible] [illegible]. [illegible]

sancti [illegible] de [illegible], qui dixit mihi
q [illegible] ordinare unum iuvenem
qui est in periculo mortis, in porta
de Aquileia iuxta [illegible], et dum
ego veni ad istum iuvenem causa
dandi sibi [illegible] iam inveni eum
in lecto laborantem in extremis, et
sine intellectu, et cognitu, et dum
uxor sua multum fleret, et do[lere]t
de marito suo, quia sic videbat
mori sine penitentia, et vocantia
ego Presbyter Joannettus vocavi eam,
et dixi sibi, quod in continenti
deberet ipsum recommendare Beato
[illegible] suo, et
Beato Bertrando, qui si [illegible] potesta-
tem, et virtutem, [illegible] cum
Domino nostro Jesu Christo, impetrare
aliquam, q ipse impetret, ut posset
recipere penitentiam et corpus
Christi antequam sic moreretur, inde
in continenti dicta mulier cum

appoint

maxima

maxima devotione, et affectione, flens
ante lectum dicti mansi sui vovit
votum Beato P[...]trandi, et ipsam
semper diem sue passionis ieiunare,
et suam sepulturam [illegible] marmore
lineo cooperire [illegible] in imaginem
[illegible] in sepul[...] [illegible] ponere
facto voto: ego recessi a dicto
infirmo cum duplerio benedicto
in manu sua accenso [illegible],
et homines circumstantes [illegible]
mon[...] facta predicatione Domini [illegible]
Canonici qui illa die in ecclesia
maiori predicavit venit ad me
Filius dicti vulnerati, quod ego cito
deberem venire, quia temperatus
est ad intellectum, sed non ad loquelam
dum veni ad dictum infirmum
inveni eum cum bona memoria, et
perfecta, sed non poterat aliquid
loqui sed [illegible] Dei, tamen ego feci facere
sibi omnia signa Contritionis, que
quilibet Christianus debet facere

et sic iterate ab eo recessi post maximam
vero horam bene per spatium trium
horarum reversus est ad me filius
dicta dña quod ego debeam cito
reverti, quia recuperatus est pfecte
ad intelectum, quo audito in continenti
ego portavi sibi Corpus xpi, qui in
Continenti recepit, primo penitentiam
valde bene, et diligenter, et post modum
Corpus xpi cum maxima devotione,
et contritione, dicendo coram hominibus
q tota liter resuscitatus est a mortuis
ex devotione, et ex voto facto Beato
Bertrando, Dnicus Monachus dicta
ecclesie, et Marcolinus filius
Ma.. Sisine de Ucuno, et Hermacoras
Monachus supradicte ecclesie, et
Michael dictus pari Presbiter
Laurentius de .. cuno, et quam plures
homines, et mulieres ad supradicta
interfuerunt.

Eisdem.

Eisdem millmo Ind.ne et loco: die quinto decimo mensis Augusti: Mudulinus filius Nicolai de Sontesia posuit sup Sepulturam Beatissimi Corporis unum Duplerium rotundum de cera, qui devotione, et voto curatus est, et sanatus a dolore maximo, quem passus fuerat et patiebatur in ventre.

Anno indictione, et loco quibus sup die vero sexto decimo mensis Augusti Lucas de Cardono posuit sup sepulturam Beatissimi Severini unum duplerium qui ex voto facto it ex devotione maxima curatus, et sanatus est a dolore maximo, quem passus fuerat, et patiebatur in capite, et etiam in toto corpore.

Millmo: Ind.ne et loco pdictis die decimooctavo mensis Augusti: Lena

de Flayzana uxor quondam Bertrandi nunc
commorans in Coyno prope Ecclesiam
sancta Maria Magdalena posuit
sup sepulturam Beatissimi corporis
unum circonium cereum, quia dixit
se totaliter ... ,dum
ipsa esset una die in quodam campo
pro ... milium, subito venit
sibi ... taliter q cecidit in terra
pro mortua, unde ex maxima
devotione, et voto facto sanata
et liberata est.

Eisdem millmo : Ind.ne. et loco, die vero
decimonono mensis augusti : Briana
de Coyno posuit sup sepulturam
Beatissimi corporis unum circonium
cereum qua dixit se liberatam, ex-
...abam esse in maximo ... ...
magnam devotionem quam habuit et
habet ad dictum beatissimum corpus Dni
Patris Bertrandi.

Millmo

Millmo: Ind.ne et loco Predictis die vigesimo mensis Augusti Nicholaus mirissa de [illegible] posuit sup sepulturam Beatissimi Corporis unum brachium cereum et voto tubes ob magnam devotionem quam habuit, et gessit ad ipsum corpus curabus, et sanatus est a maxima infirmitate quam habebat et passus fuerat in brachio, et etiam in manu.

Millmo: Ind.ne et loco Predictis die vero vigesimoquinto mensis Augusti: Dna Lucarda filia Arturi de Brassano dicit se gratiam habuisse a Beatissimo corpore Dni olim Papa Bernardi, quia ipsa febricitatem ī[?] tertiequotidia= na. et postea conversa in terzianam, deinde conversa in quartanam, cum devotione maxima, et affectione vovit se beatiss.o corpori Bernardi

propter quod ipso voto sic facto devi-
se statim et totaliter ab ipsa febre
sanatam

Anno: ind.ne et loco q.bus s.a die vigesimo secundo
mensis augusti: dixit Petrus [illegible]
gener [illegible] Mollia commorantis in
burgo Aquileie. ipsum maximam gratiam
obtinuisse a beatissimo [illegible] Bertrandi,
que talis fuit v.z. quod cum ipse per
unum [illegible] et duos menses [illegible]
fuisset, et tunc pateretur quandam
gravissimam infirmitatem, nuncu-
patam Colica et Cronica, et a multis
medicis [illegible] doctis. et [illegible] ab
infrascriptis tamquam moriturus [illegible], qui
a dicta infirmitate curare non
poterat derelictus fuisset v.z. a m.ro
Joanne de Aquileja in civitate Austrie
commorante, et quodam alio medico
de Padua, qui curavit d. Joannolum
de Lissono, et magro Lazaro de Utino

facto

Tre medici ricordati, 1527
Giovanni di Aquileja abitante in Cividale
Un medico di Padova che curava [illegible] di Lisone
Maestro Lazzaro di Udine, del 1527

facto voto Beatissimo Corpori Domini Bertrandi per gratiam Dei, et eius gloriosissimae matris sanctae Mariae sponsusque Beatissimi corporis Quibus et intercessione incontinenti incepit meliorare et taliter quod modo totaliter sanatus, et curatus est ab huiusmodi tam gravi morbo, seu infirmitate.

Millesimo: Ind.ne et loco Quibus die vigesimo tertio mensis Augusti dicit Collinus prado se lecino gratiam recepisse a Beatissimo corpore Bertrandi, quia cum esset infirmus in auribus taliter quod nihil audiebat vovit se cum duabus auriculis recubere sepulcrum Beatissimi corporis Domini Bertrandi ... sic facto totaliter sanatus est.

Millmo : Ind.ne et loco ... die vigesimo quarto mensis Augusti : Ego ... etrus de Sano de ... perhibeo testimonium veritatis, et veritatem dico, sic Deus me adiuvet, quod filius meus Guilelmus habuit maximam gratiam a beato Bertrando de infirmitate quam passus est per ... annos, et ultra tali modo, ... de ... cum maxima difficultate, et ... in ... unde cum esset ... in Portugruario cum ... Vicecapitaneo ... Terre, et eidem exponerem ... tatem ... infirmitatem ipsius filij mei, ac dolorem, et melancoliam ... ob hoc sustinebam, ipse mihi dixit, et consuluit, quod ipsum filium meum recommendarem cum voti emissione beato Bertrando ... in ... nro Patre Aquilegen, qui infinita facit miracula die quasi ... multos infirmos varijs

et

11

et gravibus infirmitatibus detentos curando, et sanando, ut pro ipso filio meo intercederet, et oratione, et pro eius liberatione, et sanitate apud Dominum nostrum Iesum Christum, et eius gloriosissimam matrem Sanctam Mariam. Inde cum [illegible] fratrem in Breni= sium in domo mea solitae mansionis vovi eundem filium meum Beato Bertrando cum promissione de visitando eius sepulturam, si eum sanitati pristinae restitueret, quo voto sic facto in continenti [illegible] in crastinum de mane ad ecclesiam ad audiendam missam causa orandi Beatissimam Mariam Virginem, et Beatum Bertrandum pro sospitate eidem meo filio restituenda, qua missa dicta, et per me audita, et factis orationibus antedictis redij domum, ubi inveni dictum filium meum ab huiusmodi eius infirmitate curatum, et sanatum, ac circumcirca domum euntem, quo sic sano per

me viso debitas laudes reddidi omni=
potenti Deo, et eius matri Virgini
Sanctissimae, ac Beato Bertrando, cuius
meritis tam cito sanatus, et liberatus
fuerat.

Eisdem millesimo: Indne. et loco: die vigesimo
octavo mensis Augusti. Catherina uxor
Hieroluci de las Monneras de Venus perhi=
bet testimonium veritatis, et veritatem
dico, sic Deus me adiuvet, quod recepi
maximam gratiam a beato Bertrando,
quia cum ego Catherina valde fuerim
infirma, et steterim in lecto assidue
per talem modum, quod non
poteram me movere, neque ire, neque
me sustentare super meis pedibus
sine baculo in manibus meis, nec
elevare personam meam a terra nisi
valde parum, stando sic in infirmitate
per quatuor annos, et ultra videns
me in tanta tribulatione, angustia,

et miseria

et miseria con- cum rogaui cum
conuiuis maritum meum, quod me
conduceret vel conduci faceret ad
sepulturam Beati Bertrandi, quem
audiveram multis de suis miraculis
coruscari, et a quo sperabam sospi-
tatis gratiam impetrare, et etiam obtinere,
qui quidem maritus meus me statim
sub uno curru conduxit ad sepulturam
eiusdem Beati Bertrandi, et dum stetissem
per duos dies circa capsam, in qua
erat corpus ipsius, novi cingere sepul-
turam ipsam cum uno Cereorio de
cera, et ipso voto sic facto statim
incipi me erigere, et eleuare a
terra. Inde per Dei gratiam,
et Beatae mariae Virginis, beatique
Bertrandi precibus, et intercessione
ab eadem infirmitate sanata
sum, quibus tunc, et ante laudes
debitas reddidi, atque infirmitas
gravitas cepit.

Anno dñi m° ccc° [illegible] decimo quinquage-
simo secundo: Ind.ne [illegible]ta: die tertio
mensis septembris. Flordalis de Budrio
dixit q. cum esset quadam nocte
in lecto, et dormiret iux quandam
suam parvulam filiam etiam dormi-
entem in Cunis iux lectum suum excei-
tata a somno invenerit dictam suam
filiam extra Cunas in terram ceci-
disse, et unum brachium eidem
fractum esse .s. dextrum, quo sic
invento, timens ne dicta puella ob
id moreretur fecit eam medeni
et sibi provideri, ut melius potuit
per magistrum Casparinum et nihilominus
vovit Beato Bertrando, dicendo
quod si eidem filie sue sanitatem
restitueret in dicto brachio poneret,
et offeret sup. capsam, in qua reconditum
erat corpus eius unum brachium de
cera. quibus premissis, et voto sic factis
[illegible] sana
fuit [illegible] devotione dicti
Beati Bertran.

Mittam.

Millmo Ind^ne. et [illegible] die vero septimo mensis septembris : Joannellus de Lissono posuit super sepulturam R^mi. D. Bertrandi unum caput de cera, qui ex maxima devotione [illegible] voto [illegible] tuit a dolore maximo, quem passus fuerat et patiebatur in capite per plures dies.

Eisdem millmo, indictione, et [illegible], die vero [illegible] mensis sept. Cilot Cornamusa posuit super sepulturam Dni Bertrandi unam mazollam ceream; qui fuit per multos dies valde infirmus, et ex devotione, et voto facto [illegible] corpori Dni Bertrandi curatus, et sanatus est, et de hoc testis est Jacobus monacus, sive campanarius eccliae Stae. Mariae maioris de [illegible], et [illegible] et monacus sive campanarius [illegible] eccliae.

Millmo: Ind^ne. et [illegible] die vero nono mensis sept. [illegible] de [illegible] [illegible]

in burgo S.ti La... ...ecca ... ... posuit sup. cassam ... beatissimi corporis ... Bertrandi olim Patriarche unum oculum de cera, quem ex devotione, et voto, quod fecit propter infirmitatem ... ... per quamdam menses et ultra, et ... ... per Dei gratiam, et dicti beatissimi corporis merita et intercessiones ... ... sanata ... totaliter, et curabatur. 1

Anno: Ind.ne et loco supradictis die ... mensis sept. ... ... posuit sup. cassam corporis beati Bertrandi unum caput de cera, et ex voto pro eam ... a maximo dolore capitis, quo detenta, et gravabatur ... per multos dies curata est, et restituta pristine sanitati.

Millmo. Ind.ne et loco quibus supra die decimo mensis.

mensis septembris : domina Caterina
uxor Joannoli de Lissono posuit unam
imaginem ceream sup. sepultura, seu
capsa Beati Bertrandi, quam ponere
uouerat pro marito suo ob quoddam
uotum, et ipsius satisfactione, Dictus
eius maritus à maxima egritudine
curatus, et sanatus fuit.

Anno: Ind.ne et loco sup.tis die uero quintodecimo
mensis sept.is Catherina de Porta de Roncis
[illegible] dixit, et testificata fuit se à
beatissimo corpore B. Bertrandi in [illegible]
[illegible] maximam grauiam
[illegible] plus
per multos dies [illegible], et tunc esset
ualde debilis et [illegible] ipsa timens
de morte ipsius sui [illegible], cum lacrimando
rogauit [illegible] fuit, q se recomendaret
corpori Beati Bertrandi, et eidem
uoueret aliquid se daturum, quia
ut [illegible] multum cum [illegible]

Qui quidem Nicolaus cum filius, qui pauper devoto corde vovit eidem Beato Bertrando, quod si eum de huiusmodi infirmitate liberaret propter intercessionem suam, et corpus ipsius visitaret, eidemque offerret unum cereum pretii denariorum, ob cuius commissionem et satisfactionem, ac devotionem puram dicit. ..., eum eius filium a dicta infirmitate per Dei gratiam et ipsius matris Virginis gloriosae, ac Beatissimi Bertrandi merita, et intercessiones sanatum esse totaliter, et curatum.

Eidem millesimo, indictione ... die secundo mensis septembris, Joannes filius q. Maulini ... dixit cum ipse ivisset ad indulgentiam Sancti Petri de ...unca in reversione sua invenit filiam suam valde infirmatam, et quasi in

mortis

mortis periculo constitutam, ex qua
infirmitate ad tantam peruenit debilitatem
quod plus sperabatur de ipsius morte
quam uita, ac iam accensa candela in suis
manibus fuit apposita, quia uidebatur
expirare: Tandem uero pater dolens
de sua filia, et eius ~~filia~~ morte, deuote
recommendauit eam beatissime Marie
uirgini, rogauitque Beatum Gerardum, et
uouit eidem, quod si posset eidem sua filia
impetrare gratiam, et restitutionem sanitatis
ipse iret cum dicta eius filia ad
sepulchrum eius, et cingeret capsam
in qua reconditum erat corpus suum
cum uno cintorio de cera: unde facto
uoto, et promissione huiusmodi; filia
totaliter sanitati pristine est restituta
imo ut dixit dictus pater fuit
a mortuis quasi suscitata, et
hoc per gratiam, et misericordiam
Domini nostri Iesu Christi, et eius
matris uirginis gloriose, ac merita, et
intercessione Beati Gerardi.

Millmo: ind.ne dic et oro predictis: Annussa qua moratur in burgo prope ecclesiam S.ta Ioanne dixit q. cum ipsa flobotomiam fecisset in brachio dextro elapsis tribus mensibus tantus dolor tanq. infirmitas ipsam invasit in brachio, q. non poterat se iuvare, nec movere, de brachio, immo brachium ipsum totum nigrum, et tumefactum erat, ex quo dubitans vovit beato Bertrando offerre unum brachium cereum, si sanitatem in brachio restitueret eidem, quo voto sic facto per ipsam statim ipsius brachij sanitas sibi fuit per Dei gram, et Beati Bertrandi preces, et merita totaliter restituta.

Millmo: et ind. [illegible] die decimo octavo ms septr. Ego Iacobus filius Leonardi Uboni commorans prope furnum dnā Eucensa perhibeo testimonium veritati. et veritatem dico, si Deus

me

me adiuuet, quod habui maximam gratiam
a Beato Bertrando, quia cum essem
valde infirmus, et debilis propter febrem
tertianam, qua mihi durauerat per duos
menses ultra, ego multa, et infinita
vota infirmitatis faciens feci; ob hoc, quod
cum demum nihil mihi proficerent recom=
mendaui me Beato Bertrando, et eidem
una dierum cum essem in lecto, et ipsa
febris me grauiter opprimeret, et
detineret taliter voui VB. ego
promitto, et voueo Deo, et Beatae Mariae
virgini, ac Beato Bertrando, quod si
ipse me liberabit [illegible] ab istis febribus
ego visitabo eius sepulturam, et supra
altare Sanctae Mariae ob ipsius reuerentiam
unam missam [illegible] faciam celebrare, quo
voto sic facto in continenti per gratiam
Domini nostri Jesu Christi, eiusque genitricis
virginis gloriosae ac preces, et merita
Beati Bertrandi fui a dictis febribus
detentus, et restitutus pristinae sanitati
quibus sit laus, et gloria per infinita saecula saeculorum Amen.

Eisdem millmo: Indne. et loco, die vero ultimo
mensis septi. Margarissa Cusardaria
Socrus Guidonis Cimaticis loci commo=
rantis posuit supplicagsam, in qua recen=
situm est coniux R.mi Domini Latte
Sectinandi unam imaginem de Cera,
et ob ioc ab ipso Dno Bertrando maxi=
mam gratiam habuisse, qua fuit
talis videlicet, q. dum praedictus Guido
passus fuisset in festo S.ti Joannis
de mense Junij nuper in pluem diem
quandam infirmitatem Colica
nuncupatam, quae ad tantum ipsum
adduxerat, q. flatum trahere non
poterat, nec emittere, imo pulmonem
expuebat, et tantam tussim patiebatur
in pectore, quod mori totaliter vide=
batur, ac ab omnibus medicis fuerat
derelictus tanquam persona, quae, ut
dicebant non poterat euadere
ab infirmitate eadem uouit Beato
Bertrando, quod si eidem Guidoni

sanitatem

sanitatem impetraret, ac redderet de infirmitate predicta eius sepulturam visitaret, et sup ipsam imaginem ceream ad formam hominis trium librarum, et maioris quadraginta frixo poneret, et [illegible]. Unde facto [illegible] dei gratiam, et Beati Bertrandi merita totaliter sanatus est à dicta infirmitate.

Anno domini millesimo trecentesimo quinquagesimo secundo: Ind.ne quarta: die tertio mensis Octobris. Ursula de Teresetto [illegible] Commorans de [illegible] in burgo Aquilegie dixit magnam gratiam à beato Bertrando recepisse, et est [illegible], nam cum passa fuisset per multos dies, et tunc pateretur magnum dolorem in capite, vovit se corpori Beati Bertrandi daturam unum caput cereum, et eidem

succurreret eius dolorem huiusmodi quo voto sit facto statim per Dei gratiam, et beatissime Mariae Virginis et Beati Bertrandi merita, et intercessiones recessit a dicto dolore sanata.

Illmo: Ind.ne et loco (?) die quarto mensis octobris. Dixit Dna Lippa Uxor Ioannis de Bononia se maximam gratiam obtinuisse a corpore Beati Bertrandi, quia cum ipsa R.
per magnum tempus in digito indice sua manus dextrae tantum dolorem et tantam infirmitatem habuisse, et sustinuisse ... manum credidit amisisse: Vovit corpori Beati Bertrandi, quod si a dicta infirmitate eum liberaret unam manum ceream offerret eidem: Unde per Dei gratiam et beati Bertrandi merita ... facto huiusmodi voto statim ob devotionem, quam habuit ad ipsum corpus sanata ... digito.

Illmo.

Millmo. Indne. et loco quibus sup.: die vero quinto mis octobris: ego Bartholomeus Rector scolarum librai perugino ... ... mentatis, et ... ... , sic Deus me adiuvet, q. dum manducarem Uno dierum Uxor mea Sophia conquesta fuit de maximo dolore dentium ultra modum, et rogata a me, ut prandert dixit se nullo modo posse comedere ex nimio dolore dentium, cui dixi fac votum omnipotenti Deo, et beate Marie virgini, et Patri Bertrando, q. tu dabis prandium duobus pauperibus amore ipsorum, ut liberent te ab isto dentium dolore, quod statim fecit dictum votum, et statim facto voto cessavit ... dolor, et mox liberata fuit laus sit omnipotenti Deo, et beate Marie virgini, ac Beato Bertrando cuius meritis, et precibus tam subito sine mora aliqua dictum sedavit dolorem et ... uxorem ... , et subito cessavit

Ill.mo: Ind.ne et loco q.s die vero vigesima mensis octobris: Nicolaus dictus glor qui morabatur in burgo Puteolis Vari dixit se gratiam maximam habuisse, et obtinuisse a beato Bertrando, quia cum ipse ivisset ad venationem leporum die tertia currente mense octobris, ipso die cepit duas lepores vivas, et cum reversus fuisset domum suam, et sua uxori dixisset se velle in crastinum Dno Patri dictas lepores presentare: ipsa eius uxor consulendo dixit, q. non erat bonum dicta die qua erat Veneris ipsas lepores portare sed q. in crastinum rediret ad venandum et si posset alias capere, omnes tunc presentaret, ex quibus pluribus maior sibi succederet honor q. de duabus tantum: Unde Nicolaus ipse iuxta uxoris consilium ipsa die non presentavit, sed in crastinum

rediijt

rediyt ad uenandum, et cum inuenisset
unam leporem iuxta quoddam sepe,
seu ad pedem unius sterpi, et uoluisset
descendere de equo causa capiendi
eam, subito inuasit eum tantus dolor
in tibia, q. credebat mori, et cum
uoluisset pluribus uicibus ascendere
equum, et non potuisset, tandem
ascendit cum magna tamen difficul=
tate, et labore, et cum reuenisset
domum, uxor eius interrogauit
ipsum, qualiter sibi erat, qui respondit
ei quod male, et narauit sibi de
dolore, qui eum inuaserat, et
propter quem in aliquo loco stare
non poterat, cui ipsius uxor sic
respondit, ecce, q. uos dilexistis
Beatum Evrardum Paisam in uita
sua, et ipse e conuerso uos dilexit
uobis ergo, q. uos habeatis deuotionem
ad ipsum, et q. uos faciatis aliquod

notum ad ipsum Salbum de visitando
eius sepulturam, quia credo, et spero
q nos iuvabit, credo etiam quod
presbiter Zannetus mostravit nobis
corpus eius, quia habet unam clavem
capsae: in qua dictum Corpus est
reconditum, et Ioannolus de Lifrono
habet aliam, qui quidem Nicolaus
sic respondit, si scirem presbiterum
Zanetum habere ambas claves,
libenter ei viderem corpus suum,
sed gratiam aliquam non peterem
a Ioannolo, quia ipse fuit mihi
Contrarius in questione mea paucis
diebus transactis, deinum vero dictus
Nicolaus videns, et cognoscens, ac
sentiens dictam eius infirmitatem
crescere, et multiplicare, et non minuere
una nocte S. te xxi decima mensis
octobris dum iaceret sup. lecto, et
dolores eum dire torquerent infra se

ictibus

Locutus sic est dicens: B. Deus multi
veniunt ire [Romam], et ad sanctum
Iacobum, et ad sanctum Nicolaum, qui
sunt ita remoti ab hinc, et gratias
ab eis obtinent, Nunquid ego potero
gratiam obtinere ab isto beato domino
Bertrando, qui sum ita sibi vicinus,
et his dictis recommendavit se beatissimae
Mariae Virgini, et eius filio glorioso
ac beato Bertrando, ut apud eos
sibi gratiam impetraret liberandi a
[illegible] dicta infirmitate, et doloribus
suis, vovitque semper ieiunare diem
vel vigiliam passionis dicti Beati
Bertrandi vel unam missam ob eius
reverentiam facere celebrari, et ad
ipsius sepulturam ipsius personaliter
visitare, et ibidem unam libram
ceream offerre, unde iuravit ad
sancta Dei evangelia, quod incontinenti
facto voto, et promissione huiusmodi
fuit, et remansit totaliter ab eadem

infirmitate sanatus ob reverentiam et devotionem, quam habuit ad beatum Bertrandum Patriarcham.

Millmo: Ind^ne. et loco superioris, die vero decimonono mensis Octob. dixit Leonardus Poranus, qui morabatur in burgo Aquilegiae Utini se gratiam maximam habuisse a corpore Beati Bertrandi pro filio suo, quia cum ipse iniret Civitatem ad complendum unum votum pro filio suo per eum emissum, et factum fuit ad ecclesiam S.ti Pantaleonis, et in ipsa ecclesia unam missam faceret celebrari subito invasit proprium filium tanta infirmitas, quod pater credidit ipsum mori, sed pater dictum eius filium recommendavit beatae Mariae virgini, et eius filio gloriosissimo, necnon beato Bertrando, quod si redderet eidem suo filio sanitatem, ipsum ad eius

sepulturam

sepulturam conduceret, et eam cingeret cum uno cinctorio cereo, quo usto sic facto statim puer per Dei gratiam et merita Beati Bertrandi à dicta infirmitate sanatus est.

Eisdem mill.mo Ind.ne et loco, die vigesimo secundo mensis octobris: Bartholus q. Bertucij de Tabulis de Bononia visitavit corpus Beati Bertrandi qui ex devotione magna, quam gerebat ad ipsum dedit, et obtulit unum annullum aureum in manu sua.

Anno: Ind.ne et loco: p.tis die vero xxij.° m.s Oct.is p.dicti: Franciscus calegarius filius Io.is cerdonis, qui nunc moratur in calegarijs dixit obtinuisse pulcram, et magnam gratiam à corpore Beati Bertrandi, nam cum haberet tantam

informitatem in una eius auricula
q. nihil posset audire, ob fidem, quam
habebat, et gerebat ad corpus Beati
Bertrandi, ac devotionem, vovit
eidem offerre unam auricu- lam
ceream, et a dicta informitate
per Dei gram, et Beati Bertrandi
merita totaliter sanatus est.

Millmo. Ind.ne et loco quibus die vigesimo
tertio mensis Octobris: dixit Domina
Palma uxor Petri de Brassano, quod
habuit gram maximam a corpore beati
Bertrandi, quia cum maritus suus
haberet rixam, et questionem cum
quodam vicino suo p. quem erat
taliter accusatus, q. mortem incurrebat
ipsa recomendavit eum beatissimae
Mariae virgini, ac suo filio, ac
beato Bertrando ac humiliter
supplicans, quatenus ipsum ab

huiusmodi

huiusmodi tribulatione, et morbij periculo liberare dignentur: et voto facto seu emisso, eadem die incontinenti; ambo invicem fuit pacificati et concordati, seu boni amici facti.

Millesimo, inditione, die et loco suprascriptis; Cumina uxor Jacobi Becarij, qui morabatur in Grazzano, dixit, se maximam gratiam obtinuisse a corpore Beati Bertrandi. Quia unus filius suus per multos dies passus fuisset, et tunc pateretur morbum caducum, recommendavit ipsum Beatissime Marie Virgini et gloriosissimo filio suo; ac vovit Beato Bertrando, quod si faceret eum evadere a dicto morbo, afferret et poneret super eius sepulturam, ad ipsius Beati corporis reverentiam et commemorationem huiusmodi gratie, sibi taliter impetrate, unam imaginem ceream. Quo voto sic facto;

ab illa hora in ante non habuit amplius neque passus fuit dictum morbum, sed per Dei gratiam et ipsius Beati corporis intercessionem, a dicto morbo liber evasit et sanus.

Eisdem Millesimo, indictione et loco, die vero 24 mensis Octobris; Soprana de Sacilo quondam Madaloti, constituta in presentia venerabilium virorum Dominorum Raimundi Vicedecani Maioris Ecclesie sancte Marie de Utino, Magistri Petri de Regio, Domini Meliorantie, Domini Zanetti, et Domini Simonini, Canonicorum Utinensium, delato sibi debito sacramento, per suprascriptum Dominum Vicedecanum, dixit, quod de mense Julii proximo futuro erant duo anni, quibus unquam potuit ire absque cruchigliis et hoc dixit sibi accidisse, dum laboraret in quodam campo. Demum audita fama et miraculis quibus vigebat Beatus

Bertrandus voluit visitare, et visitavit
sepulcrum ipsius, ut pro ipso, et eius
restitutione ad sanitatem intercedere
dignaretur, cum voto sic facto, ad sepulcrum
ipsius beati Bertrandi per dictam
infirmam personaliter visitato, ipsa infirma,
et sine cruciculis, vel alio [illegible] adminiculo
[illegible] incedere [illegible] erat, fuit
publice ab omnibus visa fuit.

Dnicus q. Almerici de Hospitali constitutus
in forma p.tor dixit suo sacramento delato
eidem p sup.tum D. [illegible], q. vidit
p.tam Sopranam infirmam in domo sua
et eam in [illegible] infirmam, et cum
cruciculis incedentem, ut [illegible].
Acta sunt hec ubi sup prox. sancta
[illegible] in sacristia maioris ecclesie de
anno Dni millesimo trecentesimo quinqua
gesimo tertio: Ind.ne septa die decimo
septimo mensis Febr.

Millesimo: Ind.ne et loco p.tis die uero ultimo men. octobris . . Uxor q. dni Federici de Lauor= gnano per Iudeo testimonium ueritatis, et ueritatem dico, sic me Deus adiuuet, q habui maximam gram a beato Bertrando, Nam cum essem ualde infirma primio dolore capitis et ob febres tercianas, quas passus fueram, et patiebar, uoui corpori Beati Bertrandi, q si remoueret a me p.dictos dolorem capitis, et febres tercianas, primam uiam, quam facerem mihi reddita sanitate sepulturam ipsius uisitarem, et cingerem uno cintorio, quo uoto sic facto in continenti p dei gram, et misericordiam, et beatissime Marie uirginis, ac intercessiones beati corporis, a dictis infirmitate, et dolore sanata fui, sic laus Deo omnipotenti et beate Marie uirgini, ac beato Bertrando cuius p.bitas et meritis tam cito liberata sum .

Millesimo trecentesimo quinquagesimo secundo

ind.ni

Ind.ne quinta: die tertio mensis Novembris
Ego Simeus filius Dirbini de Tesrno
perhibeo testimonium, veritatemq; dico,
sic me Deus adiuvet, q. cum filius meus
Stephanus infirmaretur ultra modum
talr, q credebam ipsum amisisse, vovi
beato Bertrando, q si restitueret eum
pristine sanitati visitarem una cum
ipso meo filio sepulcrum eius, ibiq;
offerre unam imaginem ceream: unde
p gram Dei, et Beati Bertrandi merita
sanatus est.

Millesimo Ind.ne et loco 10^mis die vero vigesimo
tertio mensis novembris: Ego Justa uxor
Iacuani de Strosolt perhibeo testimonium
veritatis, et veritatem dico, sic me Deus
adiuvet, q. habui maximam gratiam
a beato Bertrando, quia dum essem in
quodam campo meo subito invasit me
quaedam infirmitas in parte sinistra
mea prona, et talis ac tanta, q. amisi

uisum, auditum, et loquelam. ac fui tota perdita, et contracta in brachio, et pede sinistris: Unde uidens me in tanta tribulatione, et infirmitate constitutam; cum maxima deuotione, et affectione uoui beato Bertrando uisitare eius sepulcrum, et cappam, in qua reconditum erat caput eius cingere cum uno intorticio cereo; ut ipse mihi restitueret sanitatem meam, quo uoto sic facto modo liberata fui ab omni dolore. et infirmitate p.^tis sit laus deo omnipotenti, et beatissime Mariae Virgini ac beato Bertrando, cuius precibus, et meritis tam cito, et sine mora tanta infirmitas mea sanata est.

Eisdem millesimo: Ind.^ne. et die, die ultima m.s Nouemb. D.na Cumgundis suo Sacramento dixit, q. quidam eius filius duorum annorum nomen Petrus Iacobinus fuerat, et erat tam graui

febre

febre grauatus, q. totaliter credebatur
per dictam suam matrem, ac etiam
per Patrem, et nonnullas alias mulieres
ibidem astantes de hac uita transire,
et iam dicta eius mater posuerat in
manu ipsius pueri candelam, qui
erat quasi totus frigidus, et expirare
uidebatur, demum uero candela q.ta
consumpta bene de una spana mater
eiusdem pueri reducens ad sui [illegible]
Beatum Bertrandum, et eius miracula
nouiter facta, deuote flexis genibus
in presentia supradictorum ac dominorum Mathei, et Conradi
fratrum eiusdem loci, uouit beato Bertrando
q. si impetraret dictum eius filium restitui
pristine sanitati ipsa duceret eundem
puerum ad uisitandum sepulcrum
eius, et manibus proprijs ipsius pueri
cingi faceret dictum sepulcrum
cum una candela cerea, quo facto
coram omnibus predictis puer aperuit

occulos, et miraculose liberatus est, et sanus perfecte factus per gratiam Dei, et merita beati Bertrandi

Ego Christophorus q. Pagani de Gargnacho imperiali auctoritate notarius. Praedictis omnibus interfui et rogatus fideliter scripsi: presentibus dominis Raymundo Vicedecano, Guidone Joanne, et aliis plurimis.

Anno Domini millesimo trecentesimo, quinquagesimo secundo: Indictione quinta, die quartadecima mensis Decembris in capella maioris ecclesiae Sanctae Mariae de Ecorno: Presentibus discretis, ac venerabilibus viris dominis Guidone praeposito Concordiensi, Raymundo Vicedecano praedictae ecclesiae Guidone de Joannetto milite de Samarderzia Simonino pane nepote domini Melchioris canonicis dictae ecclesiae, et aliis, Dona Lumamaraci uxor Fradoni de

Brazacco

Brazacco constituta in presentia p[rae]d[icto]rum
Dni. testium et mei notarii infrascripti
delato eidem debito sacramento per
Fratrem D. Raimundum vicedecanum
iuravit corporaliter ad sancta Dei
evangelia vera esse, quae infra deponet
seu dicet, et primo 1423 [illegible] anno proxime
et mense Augusti proxime praeteriti in festo
S[anc]tae Mariae invenit, cum esset gravissime
infirmata in mamilla sinistra per
duos menses, et ultra cum dolore
quodammodo insupportabili, et dicta
mamilla esset dura facta sicut lapis,
multaque remedia medicorum tam flebotomie
quam alia per ipsam fuissent adhibita
et nihil profuisset, immo dolor semper
continuus et maior fuisset. Deo
tamen [illegible] ipsa dna convenit cum
dna Rodulfina de [illegible] eius amica
[illegible] Mariae de Pagno
conquerens de dolore suo [illegible]
a qua [illegible] recepit consilium [illegible]
[illegible] faceret beato Bernardo [illegible]

dum Aquileiae, quae statim audivit
consilio huiusmodi venit cum magna
devotione visitare sepulcrum dicti
Beati Bertrandi Patriarchae, et ibidem
offerre unam maxillam ceream, quo
voto sic facto in continenti coram
dicta sorore sua, ac nobili Gauberto
Fradono eius marito, et [illegible]
filio, miraculose dentes de dicta
maxilla exierunt, et cessavit [illegible], ac dolor,
et tunc laetitia recessit, ipsaque sanata,
et sanata fuit

Nono: Ind^ne. et loco [illegible] die sequenti
mensis Decembris, cum dicta Domina
Cunigundis fuisset reversa ad domum
Aymoton suam invenit quandam suam famulam
nomine Fuscam aetatis annorum xvii.
quae fuerat gravata, et infirmata
gravibus febribus, cum omnibus [illegible]
[illegible] [illegible], et de remedio
suam [illegible] postularet, [illegible]
tale consilium, et remedium imposuit

13.

ob q se recomendaret Beato Bern[illegible] de
Patria, per quem ipsa coram ab infirmitate
sua maxillae liberata fuerat, votumq(ue)
[illegible] idem faceret, ut ipsi adiuvare
dignaretur in doloribus febribus, cui puella
[illegible] nescio
cuiusmodi votum facere ei dicam, cui
domina ipsa sic dixit, et consuluit
voveas visitare corpus Beati
Bernardini, sive sepulcrum in quo
reconditum est pedibus discalciatis,
ac dicere per unum mensem completum
quolibet die decies pater noster
ad ipsius honorem, et reverentiam
ut tibi impetret sanitatem, cui
puella [illegible] sic vovit, quo dicto
immediate coram ipsa domina a
dictis febribus miraculose liberata
fuit, et statim surrexit, et amplius
non habuit, neque sensit ipsas febres.

Anno: Ind.ne et loco sup.tis die uero decimosecundo m.s Decemb.s Presentibus Ven. uiris Dnis Raymundo Meliorancia, Joannetto et Nicolao de Lamendenga canonicis dictae ecclesiae, ac Petro Calvero capellano ecclesiae sanctae Mariae de Castro, Iovni Antonio quondam Pasculati de Iovino, et aliis pluribus,

1337 Petrus Blasius capellanus Dni .. Episcopi Signensis constitutus in presentia D.rum Ven. uiror. et mei not.i infrascripti: interrogatus per predictum D. Raymundum Vicedecanum iuravit corporaliter per sacramentum uera esse, quae infra deponet, seu dicet. Et dixit quod dum esset in gonbdanz invasit eum quidam dolor intollerabilis in maxilla dextra in festo S.ti Nicolai, et durauit eidem duobus diebus etc., quibus elapsis equitauit Ciuitam cum Capto dno suo ubi cum fuit maxilla in tantum fuit tumefacta quod uix comedebat: Unde recedens Laybacum accessit ubi maxilla

nullo

multo fortius tume- . . . , et dolor
augmentatus est adeo . . comedere non
poterat, nec somnum facere, imò in tantum
eum gravabat, q. videbatur eius scindi
in binas partes: Tandem vero recordatus
Beati Bertrandi, et miraculorum suorum
cum maxima devotione intravit quandam
ecclesiam, et ibi flexis genibus vovit,
q. si Dnus precibus beati Bertrandi
liberaret ipsum à dolore, et tumefactione
Pdicta per unum mense . continuum
diceret omni die septies pater noster, et
totidem Ave maria: quo facto, rediit domum,
et statim quadam vesica facta, seu
orta est intus, qua rupta sic orta
iterum q. si frangeretur visitaret sepulcrum
Beati Bertrandi Pdicti, et veniret per
quinque milliaria nudis pedibus, et
statim voto facto in pñtia dicti dni
Episcopi, et familiae, ac D. . . de ordine
Cruciferorum vesica ipsa miraculosè fracta
est, et sanies exivit . . . recessit

et tumefactu[illegible] liberatus fuit adeo q. comedit, ut prius.

Ego Christophorus q. Pavani de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos. [illegible] omnibus interfui [illegible] [illegible] scripsi.

1357 Anno Dni millmo trecentesimo quinquagesimo septi. Ind.ne sexta die quarto decimo mensis Januarij. Dna Jacoma uxor q. Zannini Bastoni olim [illegible] [illegible]tis constituta in [illegible] Ven. virorum dnorum Guidonis Prepositi Concordien. Guidonis Joannis Zanchi canonicorum Ste Mariae maioris de Verro: [illegible] Bris Jacobo, Paulo, et Andrea Capellanis in dicta ecclesia, et [illegible] sacramento suo dixit, quod septima die mensis Jan. prox. praeteriti invasit eam quaedam infirmitas in latere sinistro in parte inferiori, quae secundum dicta medicorum erat quaedam apostema, ut communiter

a medicis

a medicis, et aliis dicebatur: Quequidem
infirmitas ipsam gravavit, et detinuit
per 13 dies, cum febribus magnis, et
continuis; infra quod tempus cibum
aliquem non sumpsit, neque potum
nisi aquam frigidam. Tandem vero,
cum videret sibi mortis periculum
imminere; recepit candelam arden
tem in suis manibus, indubie credens
mori. Quam dum sic teneret,
recordata fuit B. Bertrandi, et
miraculorum eius; cui statim vovit
cum magna devotione, quod si a dicta
evaderet infirmitate, per unum
annum completum aliquo die lune
carnes non comederet; et per quatuor
menses etiam completos, dicto die lune
vinum non biberet. Quo voto
sic facto, ipsa Domina immediate
convaluit, et ea die incepit comedere;
ac comedit quinque grana uvarum,
et restituta fuit pristine sanitati.

Nomina Medicorum sunt: Magister Jo-
annes de Aquileia, et Magister Joannes de
Padua. Benvenutus et Alexius ac comu-
niter omnes de terra Aquileie. Vide-
runt predicta Domina Culussa, et Do-
mina Clara.
Ego Nicolaus qm. Varnerij de Claudo, Utini
commorans predicta scripsi:
Anno Domini 1353 Indictione VI
die 13 mensis Februarij in Capella
ecclesie Majoris S. Marie de Utino;
Claraspina de Toppo constituta in
presentia Ven. Virorum Dominorum
Raimundi Vicedecani et Canonici dicte
Ecclesie, Viviani, Nicolai de Samardenga,
et Zanetti de Concijs, Presbyterorum
et Canonicorum dicte Ecclesie,
et Simonis de Marano Canonici
ipsius Ecclesie, et aliorum plu-
rimum, suo sacramento dixit et
iuravit ad Sancta Dei Evangelia,
vera esse que infra dicet. Videlicet,
quod a decem annis proximis non vi-
dit oculis suis, nec sciebat.

steterat tribus annis sine luce usque ad mensem Augusti prox. praeteritum, sed tunc audiviss, et intellectis miraculis a Deo factis meritis Beati Bertrandi Patriarchae in multis, et specialiter a domina Catherina de Utino uxore Leonardi de Portu commorantis in Utino se humiliter devovit quadam die praedicti mensis in orationem Deo, et Beato Bertrando Patriarchae, ut Deus liberaret eam a tali caecitate, et redderet sibi lucem meritis beati Bertrandi Patriarchae promittendo portare si liberaretur ad sepulcrum Sancti Beati Bertrandi tantam candelam de cera, quantum ipsa mulier esset longa, et visitaret personaliter sepulcrum suum, quibus factis statim, et miraculose videt et illuminata fuit, et ex tunc sine luce quo voluit ivit.

Item praedicta domina Catherina uxor etiam

Leonardi Butini de Poggio constituta
coram p.ris Ven. viris delato sibi
sacramento dixit quod cognovit, et vidit
praedictam Claussinam non videntem.
Item Adaleta q. Philippi de Poggio coram
praedictis delato sibi sacramento de
veritate dicenda dixit quod multis annis
ante cognovit praedictam Claussinam
non videntem, et frequenter cum
veniebat ad domum suam, quae vicina
eius erat, ibat per parietes cum
debebat discurrere per hostium, et hoc
posset probari per omnes, qui viderant
et cognoverant praedictam.

Anno Dni millesimo, trecentesimo quinqua-
1353 gesimo tertio: Ind.e sexta die decimo
octavo m.s Ian. in Capella ecclesie S.tae
Mariae nationis de [illegible] in praesentia Ven.
Virorum Dominorum Zenobi Canonici praedictae

ecclesie

ecclesia Joannis Conrarij de burro Hemond
Petri Jannucij, Her. a Morondi, Joannis
q. Bertuliae de Pradamano et alijs. Dna
Lucia uxor Martini de Corno constituta
in presentia Ptoris et mei suo sacramento
dixit uera esse, quae infra dicet
Vz. q. de anno prox. et mense Augusti
tum esset multum infirma in brachio
sinistro per duos annos fere, et hoc
quodam casu, quo cecidit, et ipsa de
dicta infirmitate lamentationem
faceret quibusdam uicinabus suis,
et specialiter cuidam nomine Stela, et
ipsa dixit, nescio nisi q. faciatis
uotum Beato Bertrando Patre,
cui ego similiter feci de quadam infirmitate
mea, et statim fui liberata, quae auditis
hijs reuersa fuit domum et statim
fecit uotum deuote, quod si liberaretur
a Deo precibus Beati Bertrandi Patre
ipsa faceret ... in cerium

et portaret illum ad sepulcrum suum,
quo facto in eadem nocte sequenti à
Deo miraculosè liberata fuit, at unq.
et ita manendo per aliquos dies aliqua
de p.tis moniabus adhuc ducerunt seu
nobis Beatus Bertrandus gratiam, et ipsa
dixit, quid nobis petatis coram nos
aliquid, et illa dixerunt credatis nos
q. ipse sit Sanctus, qui in vita sua
habuit esse cum monialibus, et ipsa
Dña dixit ego bene audiui, sed nemo
quo dicto incontinenti dolor intollera-
bilis in dicto brachio suo intrauit
multo plus quam primo, et ipsa stetit
cum ipso dolore intollerabili per
quatuor dies in quibus uixit, et
mandabant nobis, q. mittamus
pro medicis, et ipsa dixit nolo alios
medicos, nisi illum, qui mihi dedit,
quia sciebat, et uere credebat ipsum
malum venisse sibi ex praedictis

uerbis

verbis quasi deliriis, et non vere, et post quatuor dies, et noctes cum lesionatione, et devote fecit facere quoddam brachium de cera, et statim eo facto fecit portare ipsum ad sepulcrum corporis Beati Brandi, quo portato statim mitigatus est dolor, et mane sequenti cum surrexit ita sana facta fuit sicut umquam.

Anno domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tercio: indictione sexta die xviij. mensis martij: domina Catherina uxor Gandamonis hospitis habitans in burgo Consortuba ... ... domini Guidonis Ioannis Raymundi Vicedecani et Zanobi Canonicorum ... ecclesie sancte Marie, et Gandemonij predicti suo sacramento dixit quod a tribus annis citra habuit quandam infirmitatem in cossa sua dextera, quam portavit usque ad ... ... pro ... cum aliquibus doloribus 1353

et a dicto festo citra passa est maximos dolores, et quodammodo insupportabiles. quae autem infirmitas erat elevata ab alia carne sicut unum ovum galinae, et ista elevatio erat nigra, et caro circumcirca erat rubea, et ista tumefactio erat dura quasi lapis, et sic de sero fuerunt quindecim dies, cum pateretur maximos dolores vovit Deo, et beato Bernardino dicens si verum est, quod dicitur Beatus Bernardinus facerat miracula, quae dicuntur facio ei votum, ut si eius precibus, et meritis liberabor de ista infirmitate visitabo sepulcrum suum portando, et portabo unam cossam de cera cum crure, et pede, et sic facto voto sedens super scamno iuxta ignem per modicum tempus favillam de igne exiens intravit in genuum ipsorum, cum aut expelleret dictum favillam surrexit sine aliquo dolore

et sic

et sic quassando pannos suos propter dictum ignem, aspiciensq; in terram vidit iuxta pedes unum frustum carnis nigrum, et grossum sicut una nux, et ponens manum ubi erat dicta infirmitas invenit se totaliter liberatam, sine aliquo vulnere ibidem apparente, et tunc reddens gratias Deo, et Beato Bertrando, accipiensq; dictam carnem in manibus suis cum gaudio ivit ad maritum suum sana, sicut unq; annunciaus ei, et aliis pluribus ad cenam discumbentibus, atq; ostendens dictam carnem summo mane venit ad ecclesiam ad corpus Beati Brandi et votum complevit, et dictam carnem dimisit in manibus dicti Poni Sancti, quae omnia sup.ta dictus Eandemon ibidem viverant corporaliter vera esse, et coram Daniel dictus Sabina, qui fuit de Tarento, et Ioannes

ressera de Cumdano, et plures alij dixum-
lenses in cenis collocati viderunt praedicta.

Millmo: Ind.ne et loco praesentis die vero
quarto mensis Aprilis: dna Colussa
uxor q. Simonis de Flagonea, et soror
dna Feminae Constituta in dicta loco
coram ... Ioannis melio-
rancia magri Petri ..., et Simonis
Canonicorum, in infrascripta cedula, et aliorum
plurium quo sacramento dixit, q. cum
audivisset a dna Femina sorore sua
miraculum factum in personam suam
dixit q. non credebat ...
...bat, et in continenti invasit
eum quidam dolor magnus in stomacho
et cum isto dolore immenso fuit totus
tribus ... nullum ...
potuit, et siquem tumpsit illum
statim emisit, Tandem vero reducat.
se

se ad ... facta
fanitentia ac verbis ... ne
dictis, factis, et plateis notumq; fecit
eidem Petro Girardo, q. si de dicta
informitate liberaretur visitaret
sepulcrum suum, et ipsum cingeret
faciendo celebrari unam missam
ad honorem ... , quo facto eius
mentis statim liberata fuit,
Actum in capella S.tæ Mariæ maioris
de ... : ubi iacet ... corpus
...
Testes sunt ... Guido
Capellanus in ... S.ti Joannis de
Foro de Aquilegia Alegius de
Montelapso, Antonius, qui fuit
de Flagonea omnes habitantes in
Aquilegia, et alij quamplures.

Eisdem millmo : Ind. ne. et ...
... Ven. Viris dnis Guidone Joanne
Meliorancia . magro Petro Zanetto,

et Simone Canonicis eccl(es)iae S(anc)tae Mariae
maioris de Urbino: Constituta d(omi)na
Juliana suo sacramento dixit, quod
dum cantaretur passio D(omi)ni in eccl(es)ia
Aquil. quaedam sua filia nomine
Ioannina annorum xiiij repente gravis=
sima infirmitate oppressa cecidit
in terram quasi mortua, et tota nigra
ita q(uod) oportuit q(uod) mater portaret
eam domum cum aliis mulieribus
quae eam portaverunt, et posuit sup(er)
lecto conquerentem de magno, et
intolerabili dolore in parte sinistra,
quae querela fuit testamentum cum
[illegible] ipsius. tandem
vero eius mater praedicta fecit
votum beato Bertrando, q(uod) si de dicta
infirmitate liberaretur pedibus scalciis
una cum dicta sua filia visitaret
sepulcrum Beati Bertrandi, et
apportaret unum cereum duarum
librarum, et faceret cingi sepulcrum

quo

Quo uobo [illegible] [illegible] [illegible], et mentis [illegible] [illegible] liberata fuit, et infrascripti sunt testes, qui [illegible] eidem [illegible] nostro Vbu. [illegible] capellanus in eccl[esi]a s[anc]ti Io[hann]is de [illegible] Aquil. Alexius de Monte [illegible] : Anto[nius] qui fuit de flagonea omnes habitatores Aquil. et alij quares

Ego Cristoforus q. Pagani de Cornaco imperiali auctoritate not[ari]us [illegible] interfui, et rogatus scripsi.

Millmo : ind[ictio]ne et die quibus supra in capella eccl[es]ie s[anc]te Marie maioris de [illegible] Coram [illegible] [illegible] [illegible] Guidone [illegible] magistro Petro de [illegible] Melioranza [illegible] et [illegible] canonicis dicte eccl[es]ie, et alijs pluribus [illegible] [illegible] q. [illegible] de Cantacho Aquil. habitans corporaliter iuravit vera esse [illegible] infra dicet [illegible] qui [illegible] [illegible] Marie de mense

Augusti 1484. dum esset Aquin.
invasit eam quadam infirmitas magna
cum tremitu, ita q tota nigra facta
est, et semel Hortolomini (?) nihil profuit
immo plus invaluit, et de sua parte
sinistra nihil sentiebat, quasi mortua,
et in ista infirmitate permansit per octo
dies ipsa semper augmentando: Postmodum
vero mater respiciens sibi remedium fecit
votum pro ea beato Bertrando Patri
q si dicta sua filia eius precibus,
et meritis liberaretur ab huiusmodi
infirmitate, ipsa portaret unam
imaginem ceream, et visitaret una
cum filia sepulcrum eius, quo facto
incontinenti liberata fuit.
Et testes, qui talia viderunt sunt
fr. mater eius que [illegible] in [illegible]
predicta vera esse: Alegrius Vanni
de Montelupo, et Hier. de Aquino
habitante in Aquil. et alii plures multi.
Ego Christophorus quon. Pagani
de

de Cagnaco imperiali auct.e not.
p. o.ibus interfui, et rogatus fideliter
scripsi..

Anno D.ni millesimo trecentesimo quin= 355
quagesimo quinto: Ind.ne octava, die
quinto mensis Feb.ri Presbiter cum
Pievano di Zoldo D.nus Bettinus plebanus in Zaude ecc.le
s.ti Floriani dioc. Bellun. Constitutus
in p.ntia Ven.lium viror. D.nor. Rajmundi
Archidecani Cividonis Io.is Zanebi
Canonicor. ecc.le Bellun., et aliorum
quamplurium suo sacramento dixit
q. de anno prox. p.t. cum esset
graviter infirmus in oculo sinistro,
qui oculus erat tumefactus propter
nessicat ipsum oculum, gravantes
cum maximis doloribus, adeo q. dubitabat
de oculo, et com.ter credebatur morbus
ipse incurabilis esse. tandem una
nocte reducendo sibi ad memoriam
de miraculis, qua audierat de

veneratam Beati Bertrandi Jacobis proposuit in corde suo, sinementa Dei notum facere si praelibus, et meritis dicti beati Bertrandi liberaretur a dicto langore, quod induerat unum pauperem, et seculum ...m visitaret, itaque illucescente die dictum notum emisit, quo isto facto statim intercessione Beati Bertrandi miraculose liberatus fuit, notumque complevit, et hac die venit eorum causa visitandi Corpus, testes, qui viderunt dictum oculi infirmitatem sunt hij, et etiam post notum factum sanitatem, quae sanitas evidenter apparet, qui quidem testes iuraverunt ad sancta Dei evangelia coram sup(rascrip)tis dominis se vidisse dictum oculum infirmum et post notum emissum esse sanatum, Petrus filius Sajmeni de dicta valle de Zance: Bart(olomeu)s ...

de eodem

de eodem loco, suprad.a fecerunt in
p.ntia suprad. et infrascriptorum, asorum in
Sacristia eccl.ae s.te Marie maioris
de [illegible] Prudentum virorum Petri
Stephani q. Pizzoni, et Benevenuti
[illegible], et intitulatorum in dicta
ecclesia, et Santi q. Ieremie de Veneciis
tunc [illegible] Sacristaris, et aliorum plurimorum

[illegible] is de Cremona
[illegible] ijs omnibus [illegible]
[illegible]

Qui termina la prima raccolta di miracoli, di cui ho il codice contemporaneo nei Mssi Cernazai, ora (1889) nel Seminario di Udine -

Nel presente codice seguono posteriori miracoli degli anni 1408, 1420 e 1480, i quali sono anche pubblicati dai Bollandisti.

ducentesimo octavo 1408
[illegible]decimo mensis
Aquilegensis dioc.
[illegible] ecclesie s.te Marie

[illegible] ipsius [illegible] congregari, et
fieri consueverunt; presentibus [illegible]
Ven. viris Petro [illegible] de Sesiano

reuerenciam Beati Bertrandi facoris
proposuit in corde suo adueniente
die uotum facere si poterit, et
mentis dicti beati Bertrandi libe=
raretur a dicto langore, quod
indueret unum pauperem et sepulcrum
cum uisitaret, ita q. illucescente
die dictum uotum emisit, quo uoto
facto statim incepit ... m.
Bertrandi mira
fuit, uotumq; a
die uenit lecum
Corpus, testes, q
oculi infirmitas
post uotum factu
sanitas euidente
quidem testes ...
Dei euangelia con
se uidisse dictum oculum infirmum
et post uotum emissum esse sanatum,
Petrus fi... Srijmsemi de dicta
ualle de Zanoe :Bart5: indiscrimi

de eodem

Et eodem loco, suprad.ta decerunt in presentia mei, et infrascriptorum, scilicet in Sacristia ecclesiae s.tae Mariae maioris de ... Prudentum virorum Petri Stephani q. Pasaoni, et Beneuenuti Cataneo nec non et ... in dicta ecclesia, et Senti q. Jeremiae de Venetiis tunc ... Sabbatarii, et aliorum plurimorum.

Ego Albertinus de gatis de Cremona Imperiali auctoritate notarius his omnibus presens fui, et rogatus scripsi.

Anno Domini millesimo quadringentesimo octavo Ind.ne p.a die vero decimo mensis Junij: ... Aquilegen. dioc. in Sacristia Collegiatae ecclesiae s.tae Mariae ... congregari, et fieri consueuit: ... Ven. viris Petro ... de Coslano 1408

Dno Leonardo Dni Benevenuti de Mar-
gnano, et federico q. et Bertoldi
de Muruccio, et federico q. et Nobili
de Castro novo, et Hier.o q. et Bruni
de Poppo omnibus in dicto Libro
[illegible] ad hoc [illegible]
convocato, et congregato Capitulo
eiusdem maioris ecclesiae, in quo quidem
[illegible] venerabiles viri
quorum, cum Dni Hier.s Archidiaconus
Anselmus de Parma, Jac.s de Amano
Richardus [illegible]
dicte Canonici Prebendati [illegible]
ecclesiae Capitulum facientes, et repre-
sentantes, cum plures penes in dicta
ecclesia, vel apud eam non essent
qui de iure, vel consuetudine
possent, aut deberent ad dictum
Capitulum convocari: Ibidem in
praesentia dictorum Dnorum Archidiaconi
Canonicorum dictorum [illegible], et mei

Aloysii

Aloisij not.ᵢ Publici infrascripti Cassianus Hieronimus [illegible] q. Ang.ⁱ genitus, cuius [illegible] ipsum Corrumcesset 3.ᵗᵒ [illegible]
contracta per dictum D. [illegible]
sibi [illegible] delato [illegible]
[illegible], ut [illegible]
omnino [illegible] mendacio affatus est
veritatem suis verbis [illegible],
[illegible] DD circumstantibus [illegible]
[illegible] correndum [illegible], quod
[illegible] mensis [illegible]
[illegible], tam [illegible]
[illegible] sui statione ut [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] medii causa, sunt
illico [illegible] ipsum, [illegible]
[illegible] clausa, qui hoc [illegible]
[illegible] conatus, [illegible]
a [illegible] ac [illegible]
[illegible], hic adesse, [illegible]
[illegible], tam miraculum, [illegible]
[illegible] occurrerunt [illegible]
metuendum [illegible], quos attestatis

fuit q(ui)b(us) interfuerunt et primo predictum
Laurentium [illegible] q(uondam) Nicolaum
q(uondam) Iani Ulrici in [illegible] burgo commo-
rantem [illegible] q(uondam) Nicolaum
de [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] burgum
colentem, et Antonium [illegible]: prepo-
sitis omnes testes sacramento [illegible]
iuraverunt hoc vere audisse [illegible]
[illegible] approbaverunt et ratificaverunt,
et asseverunt [illegible] [illegible]
personas, de quarum nominibus ad presens
eis non [illegible] memoria.

Signum Scribe

Ego Aloysius natus q(uondam) [illegible]
[illegible] de Montegnacho [illegible]
habitans publicus apostolica, et imperiali
auctoritate notarius ac curie spiritualis
Patriarchalis Aquilegien(sis), et dicti [illegible]
scriba sup(radic)tis omnibus, et singulis, dum
sic, ut premittitur agerentur, et fierent
una cum prenotatis testibus [illegible]
[illegible] sic fieri vidi, et audivi, et in

notam

notam propriam recepi, rogatusque. Et requisitus propria manu scripsi meisque signo, et nomine [illegible] consuetis in fidem, et testimonium premissorum omnium, et singulorum.

Inter plurima miracula, quae beati sacro 1420 ex corpore Bertrandi olim ex multis apparuerunt hoc procul dubio ab omnibus meritis creditur evenisse, quod millesimo iiij^c. xx°. ind^ne. secundadecima die mensis Junij. Nam cum tota [illegible] divisa fuisset foretque maximis discordijs agitata, precium hoc [illegible] annuatim solemniter colitur, et devote hic Beatus Bertrandus tantis angustijs tantisque tribulationibus, quanta pati[illegible] [illegible] conscientem graves discordias [illegible] mitigando, quas quidem cives inter Convenenses annis quamplurimis viguerunt. Ita etenim civium pars

alterum crudeliter in exilium relegant
et ipsorum bona sub praeconis voce vendebantur
in foro. Communitas ex hoc profecto
parvam consequebatur utilitatem. Et
heu si quis expulsorum casu capiebatur
ipse statim suspendio tradebatur, et
adherentes non solum, sed etiam amici
indemne querebantur ad poenam novis
occasionibus inventis. Unus autem
[illegible] omnijs inretabatur.
multis, variisque modis iniuriae
cumulabantur continue. Atroces ad
crudelitatem erant animi pagendam.
Concordiae spes nulla penitus sperabatur
adeo erat in pectoribus omnium
crudelitas introducta, hoc omnibus
fere notum constat patriam incolen-
tibus. Intervenerunt etenim et
viri optimi pacis, et virtutis
[illegible] amatores: nemo has
discordias poterat mitigare,

tanta

tanta quotidie fiebant enormia, quæ vix verbo posset aliquis explicare et ut breuiter multa, quæ poterant euenire unico verbo perstringam totius terræ utini destructio ab omnibus tranquillissima timebatur consideratis animorum motibus truculentis. Misertus itaque beatus Bertrandus tandem iis terrores, atque calamitates tranquillam reduxit in pacem, quod miraculosum valde, et inopinabile videbatur, in die namque sui obitus dum ad sui memoriam exequiæ celebrarentur Utini, ubi omnis fuerant continuis certamina inter omnes quietissimum est concordium consecutum. Exinde [illegible] in unam [illegible], nulla facta sanguinis effusione, quod ab omnibus [illegible] putabatur, quis non credat esse mirabile? Hoc fidei [illegible], quam plurimi senserunt. omnium [illegible] erat opinio, atque

iudicium, beatum Bertrandum suis
efficacibus suis intercessionibus tam
salutare suffragium impetrasse a Virgine
gloriosa, cuius protectioni tota est Patria
recomissa. Quare devotissime ipsum
orare debemus, et eius festum mente
celebrare, ut sicut transacto tempore
adversitatis nos incolumes reservavit
ita futuro prosperitatis tempore nos
perenniter ab omni superveniente
periculo valeat liberare. Amen.

Iesus Christus.

Stupendum miraculum de quinque mulieribus ex malefitio continuo tripudiantibus, meritis, et intercessione Beatissimi Bertrandi liberatis.

Quamquam Immortalis Deus, gloriosum Pontificem suum Beatum Bertrandum, olim s. Aquil. ecclesie Patrem, qui pro ecclesiastice libertatis defensione, a [illegible] [illegible] impiorum plurimis, et pene innumeris retroactis temporibus miraculis decoravit: Tamen de anno [illegible] anno [illegible] millesimo quadringentesimo octuagesimo: Ind^ne. xiij^a. et die ultima Iunij proxime revoluti corpus eius, loco insolito, [illegible] [illegible] virtutis munere plurimum illustravit: Nam dum Lazara uxor Ioannis [illegible] Marculina relicta [illegible] [illegible]. Ioanna uxor [illegible], Maria uxor Aulini, Birtulina uxor Ioannis de [illegible] habitantes in [illegible]: etate admodum iuvenes, quodam [illegible] 1480

morbi genere ex maleficio (ut creditur) cuiusdam venefice, mulieris contracti, incredibili modo, ac miserabili casu, pluribus diebus, et noctibus vexarentur, et fere semper, licet compedes mereruissent, Bacchantium more ducem tripudiarent, ac si in publico carnis privij spectaculo coream ducerent cum maxima membrorum omnium agitatione, ita ut ex h. ... tam longe, et continue vexationis, largo sudore madida fatigata saepius corpora, in terram ponerent, prout haec omnia mala, et ipsarum infelicitas multorum oculis mortalium, et presertim populi Ictorum conspectui actualiter subiecta fuere, nec huiusmodi malitia morbi (multis ab ipsis, ac parentibus, eo amicis remedijs adhibitis) Ulla humana ope tolli, vel ex parte aliqua levari potuisset: Tandem maturato inter se consilio de visitando Apti Martiris Beatissimo Corpore singulari devotione

votum

votum emiserunt, eoque votum reddito
et impleto ad vesperam ipsius diei,
propria cum bona fiducia repetentes,
ac fessa, et debilia membra somno, et
quieti pristina commendantes, sequenti
luce invenerunt et intercessione Praefati
nostri Insulis Berardi (Civitatis Populi
et aliorum in se sperantium Patroni, ac veri
apud Deum intercessoris) totius eorum
morbi fuisse depulso, ac in eius non
modo mitigata, sed penitus extincta,
sane quidem et liberi ut omnes fuerant
surrexerunt: quo factum est, ut
universa Civitas Marsorum tanto gavisa
miraculo, una cum iuvenibus supradictis
ac multis de ipsarum Cognatione, a clero
maioris ecclesiae dictae civitatis apud quam
corpus praefati gloriosissimi Pastoris congrue
venerabatur, ad celebrandas vias tanti
beneficij, solemnem processionem die dominico
ix°. mensis Iulij dicti anni ad perpetuam
rei memoriam fecerunt celebrari.
Ubi dicto die post ...

divinorum officiorum celebrationem apud tribunam maioris arae, et prope monumentum in quo praefati corpus beati in pace quiescit praedictae mulieres coram R.^{do} Patre, et et eximiis Decretorum doctore D. Antonio de Palmulis R.^{mi} in Xpo Patris, et D. D. Marci miseratione divina epi Praenestini Car.^{lis} S. Marci Patriae Aquil.^{ae} dig.^{mi} Vic.^o gnali, nec non Ven.^{dis} DD. Canonicis Capitulo, et omni Clero praefatae ecclesiae, ac frequenti multitudine dicti Populi Utini spectatorum constitutae, et a praefato R.^o D. Vic.^o omnes singulariter, et de per se super praemissis diligenter examinatae deposuerunt, et confessae sunt se a praefato morbo, mentis solum, et intercessione praefati beatissimi Bertrandi pro ipsarum liberatione piissimo Deo facta, mediante voto, ut praemittitur ab eum emisso, et reddito sanas, et liberas effectas esse.

De quarum mulierum confessione, et testimonio praefatus D. Antonius Vicarius pro aeterni

Dei

Dei gratia, et praefati Beatiss. Antistitis deuotione in fidelium mentibus, augenda, et ad titubantium de Nra religione corda opportune conformanda: me Paulum Sanctoninum praefati Rmi D. Patriarchae Aquilei. cancellarium una cum infrascriptis quatuor egregijs uiris not. [illegible], ut in publico libro aliorum miraculorum eiusdem olim Patriarchae Bertrandi notam facerem, et eam propria manu subscriberem ibidem publice rogauit commisit, atque mandauit.

Ego Paulus Sanctoninus filius q. Eccmi Viri Ioannis de Sanctoninis Surius Hannen[illegible] ... not. praefati Rmi D. D. Patriarchae Aquileiensis Canc. [illegible] omnibus et singulis qui me dictabis, et [illegible] aliorum [illegible] una cum infrascriptis alijs not. [illegible] [illegible] et de mandato [illegible] Bertij [illegible], ea omnia hac subscriptione

Signum not.

mea, et signo artis tabellionatus, quo utor roboraui.

Et ego Bartholom[illegible] filius q. [illegible] Caumini de Sabiana ciuis Ueroni pub.^ci imperiali auct.^e not.^s [illegible] mulieres, ut supra malefi: [illegible], earumq; confessionem coram sup.^to R.^do [illegible] facta audiui, et [illegible] inserui, in quorum omnium fidem, et [illegible] rog.^s ac de m.^to [illegible] me subs.^i

tabellionis signum) Et ego Barth.^s mastinus de Sovno q. [illegible] de Cilia [illegible] ciuis, et incola [illegible] Veroni imperiali auct.^e not.^s pub.^s sup.^tas mulieres ex maleficio ita elaborantes uidi, et sup.^ta earum confessioni [illegible] fui, rogatusq, me hic prop.^a manu sub.^i in fidem, robur, et testimonium [illegible], et [illegible] cum appositione signi, et nominis mei [illegible]